

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

18 martie 2020

mun. Chișinău

Colegiul Penal lărgit în componența:
președinte
judecători

Diaconu Iurie
Catan Liliana
Guzun Ion

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de partea vătămată Dolghi Valeriu, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Bălți din 30 octombrie 2019, în cauza penală privindu-i pe

TOGADIUC Andrei XXXXX, născut
la XXXXX, originar și domiciliat în XXXXX;
ȚERNA Dan XXXXX, născută la
XXXXX, originar și domiciliat în XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 25.04.2019 – 15.08.2019;

Instanța de apel: 06.09.2019 – 30.10.2019;

Instanța de recurs: 05.02.2020 – 18.03.2020.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Edineț, sediul Central din 15 august 2019, *cauza fiind examinată în procedura prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală*, Țerna Dan a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, la amendă în mărime de 700 u.c. în sumă de 35.000 lei.

Togadiuc Andrei a fost recunoscut vinovat și condamnat pe art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal la amendă în mărime de 600 u.c în sumă de 30.000 lei.

A fost încasat de la Țerna Dan și Togadiuc Andrei, în mod solidar, în beneficiul lui Dolghi Valeriu cheltuielile pentru asistența juridică în sumă de 3000 lei și prejudiciul moral cauzat prin infracțiune estimat la 3000 lei.

Acțiunea civilă a părții vătămate și civile Dolghi Valeriu XXXXX privind încasarea prejudiciului material cauzat prin infracțiune a fost admisă în fond, urmând ca instanța de ordin civil să stabilească cuantumul despăgubirilor.

A fost încasat de la Țerna Dan și Togadiuc Andrei, în mod solidar, în beneficiul statului cheltuielile judiciare suportate de stat în legătură cu investigarea cauzei penale în sumă totală de 448 lei.

Solicitarea procurorului cu privire la încasarea cheltuielilor judiciare în sumă totală de 324,95 lei din contul lui Țerna Dan și Togadiuc Andrei a fost respinsă ca neîntemeiată.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a reținut că, la data de 15.01.2019, aproximativ pe la orele 02.50, aflându-se în holul clubului de noapte „Bomond”, amplasat în mun. Edineț str. Independenței 37, Țerna Dan, având intenția încălcării grosolane a ordinii publice însoțite de aplicarea violenței și exprimând o vădită lipsă de respect față de societate, la ieșirea din local, urmare a unui conflict verbal apărut dintre el și partea vătămată Dolghi Valeriu, i-a aplicat ultimului mai multe lovituri cu pumnul în față, după care, în conflictul deja existent a intervenit și Togadiuc Andrei care, având aceiași intenții huliganice, i-a aplicat părții vătămate câteva lovituri cu pumnul în față, cauzându-i dureri fizice. Urmare a loviturilor primite, conform raportului de expertiză judiciară nr.201919D0025 din 04.03.2019, la Dolghi Valeriu a fost constatată plaga la cap, echimoza și edemul la față, subluxația dinților 1, 2 la maxila pe stânga și fractura celui doi care au fost produse prin acțiunea traumatică a unui corp contondent dur, posibil la data și circumstanțele indicate și au fost calificate ca vătămare corporală ușoară cu dereglarea sănătății de scurtă durată.

3. Legalitatea și temeinicia sentinței de condamnare, a fost atacată cu apel de către avocatul Gordilă Vitalie în numele părții vătămate Dolghi Valeriu, care nu a fost de acord cu sentința instanței de fond în latura civilă. În cadrul examinării cauzei penale de către prima instanță de judecată, în interesul părții vătămate și părții civile a înaintat acțiune civilă prin care a solicitat să fie recunoscut Dolghi Valeriu în calitate de parte civilă în dosarul penal, cu încasarea în mod solidar a prejudiciului material în mărime de 8000 lei, precum și a prejudiciului moral în mărime de 30.000 lei și a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 3000 lei. Prin sentința a fost admis și încasat prejudiciu moral numai în mărime de 3000 lei, iar prejudiciul material urmând ca instanța de ordin civil să stabilească cuantumul despăgubirilor. Apelantul a considerat că în instanța de judecată au fost prezentate probe suficiente privind cauzarea prin infracțiune atât a prejudiciului moral, cât și a prejudiciului material părții vătămate și civile Dolghi Valeriu. Ca urmare a solicitat admiterea apelului, casarea parțială a sentinței instanței de fond în latura civilă, rejudecarea cauzei și adoptarea unei noi hotărâri, în ce privește latura civilă, conform căreia să fie încasat de la condamnați prejudiciul moral în mărime de 30.000 lei și prejudiciul material în sumă de 8000 lei, în mod solidar.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 30 octombrie 2019, a fost admis apelul declarat de avocatul Gordilă Vitalie în interesele părții vătămate Dolghi Valeriu, sentința a fost casată, cu pronunțarea unei noi hotărâri în latura civilă, potrivit modului stabilit pentru prima instanță după cum urmează.

A fost admis parțial acțiunea civilă înaintată de partea vătămată și s-a încasat de la Țerna Dan în folosul lui Dolghi Valeriu prejudiciul moral în mărime de 5000 lei.

S-a încasat de la Togadiuc Andrei în folosul lui Dolghi Valeriu prejudiciului moral în mărime de 5000 lei.

În rest s-au menținut dispozițiile instanței de fond.

5. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a menționat că, instanța de fond, deși a adoptat soluție de condamnare a inculpaților în faptele incriminate, nu a respectat normele procesuale referitor la judecarea acțiunii civile depusă de partea vătămată în latura solicitării de încasare a prejudiciului moral, ca rezultat eronat s-a pronunțat în latura încasării prejudiciului moral în mod solidar de la inculpați, deoarece în cazul dat urma a fi încasat prejudiciul aparte, și nu în mod solidar, ținând cont de circumstanțele stabilite pe caz și de persoana vinovată, soluție care este eronată și se casează, cu adoptarea unei hotărâri noi, privind încasarea prejudiciului moral de la inculpați în parte în folosul părții vătămate.

Potrivit prevederilor art. 219 alin. (1)- (4) Cod de procedură penală, instanța de apel a considerat că cerințele părții vătămate, care în cererea de chemare în judecată a indicat temeiurile solicitării prejudiciului moral drept rezultat al comiterii infracțiunii săvârșite de către inculpați, sunt în corespundere cu normele legale prevăzute de lege, urmând a fi încasat prejudiciul moral de la fiecare inculpat în parte.

Instanța de fond a reținut că, prin acțiunile ilicite ale inculpaților din 15.01.2019, părții vătămate în mod evident i-au fost create suferințe psihice și psihologice. La fel instanța de fond din declarațiile martorilor acuzării Zaim, Voitih, Pașa a reținut, că însăși partea vătămată a fost provocatorul acțiunilor huliganice ale inculpaților. În asemenea circumstanțe și cu referire la prevederile art. 1427 Cod civil, instanța de fond a considerat, că cuantumul unei despăgubiri bănești de doar 3000 lei, în calitate de compensare bănească va aduce satisfacție părții vătămate și civile sumă care, în calitate de prejudiciu moral, a fost încasată de la inculpați.

În sensul dat, instanța de apel a constatat că instanța de fond eronat a încasat prejudiciul moral de la inculpații în folosul părții vătămate în mod solidar. Potrivit materialelor cauzei penale Dolghi Victor a fost recunoscut pe caz în calitate de parte vătămată și parte civilă, fiind invocat prejudiciu în urma leziunilor corporale cauzate, și anume cheltuielile pe care le-a suportat în legătură cu tratamentul, cheltuielile de

asistență juridică, cheltuieli de judecată, precum și prejudiciul moral în sumă de 30000 lei.

Instanța de apel a constatat că în urma acțiunilor infracționale ale inculpaților privind huliganismul față de partea vătămată, ultimului i-au fost cauzate leziuni corporale care se califică ca vătămare corporală ușoară cu dereglarea sănătății de scurtă durată, în același timp părții vătămate i-a fost cauzat prejudiciu moral, manifestat prin suferințe psihice și fizice pe care le-a suportat. La fel s-a stabilit, că partea vătămată are necesitate de protezarea dinților deteriorați, nefiindu-i recuperat careva prejudiciu din partea inculpaților, astfel, s-a concluzionat că lui Dolghi Victor i-a fost adusă daună morală, deoarece însuși faptul de a fi bolnav și prejudiciat implică o suferință psihică, ce presupune necesitatea unei compensații.

În sensul dat, instanța de apel a considerat, că prejudiciul moral este evident și necesită recuperare de la inculpați în mod separat, însă suma solicitată de partea vătămată de 30.000 lei este o sumă exagerată și încalcă principiul general al echității, care ar constitui un venit nejustificat, iar suma de 5000 lei cu titlu de prejudiciu moral din partea fiecărui inculpat este în raport cu suferințele suportate de partea vătămată și va aduce satisfacție echitabilă pentru prejudiciul moral cauzat, în legătură cu ce pretențiile părții vătămate se admit în măsura indicată, cu casarea parțială a sentinței în latura civilă, cu adoptarea unei soluții noi, în aspectul nominalizat, în rest cu menținerea sentinței instanței de fond.

Cât privește pretențiile invocate de partea vătămată în latura încasării sumei de 8000 lei pentru protezarea dinților în viitor nu a fost admisă, fiind valabilă în tot motivarea instanței de fond, mai ales că în aspectul invocat de apărare, un atare aviz al organului medical nu a fost prezentat.

6. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, partea vătămată Dolghi Valeriu a atacat-o cu recurs ordinar, invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicitând casarea deciziei în latura civilă și rejudecarea cauzei de către instanța de apel. În motivarea recursului a indicat următoarele:

- instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel. Toate argumentele invocate de instanța de fond sunt argumentate în favoarea inculpaților. Instanța de apel a susținut concluzia instanței de fond și unicul argument pe care l-au invocat este că suma de 30.000 lei reprezintă o sumă exagerată și încalcă principiul general al echității;

- consideră că despăgubirea încasată de prima instanță este necorespunzătoare suferințelor fizice și psihice suportate de partea vătămată;

- instanța de judecată nu a apreciat conform situației reale prejudiciul moral suferit de partea vătămată și a dispus încasarea unor despăgubiri mici.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privitor la opinia sa asupra recursului părții

vătămate, menționând că acesta urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat .

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat din următoarele considerente.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, *instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent.*

La caz se reține, că recurentul a invocat ca temei de recurs dispozițiile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, care prevăd cazurile *când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.*

Reieșind din conținutul recursului declarat, Colegiul penal constată, că autorul nu contestă starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, încadrarea juridică a acțiunilor săvârșite și nici pedeapsa stabilită inculpaților, invocând doar dezacordul cu cuantumul despăgubirii pentru prejudiciului moral cauzat părții vătămate și stabilit de către instanța de apel, din care motiv va fi supusă verificării hotărârea judecătorească contestată doar sub aspectul laturii civile în partea stabilirii prejudiciului moral.

Verificând materialele cauzei, Colegiul penal constată că, temeiurile invocate de recurent, prevăzute în pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, nu și-au găsit confirmarea la examinarea recursului declarat, dat fiind faptul că, instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. 414 alin. (1), (5), 417 alin. (8) Cod de procedură penală, și în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul declarat, aceasta cuprinzând motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată.

Cu referire la prejudiciul moral încasat în beneficiul părții vătămate, instanța de recurs reține că legiuitorul a acordat prerogative instanței de judecată de a aprecia și determina cuantumul prejudiciului moral ce urmează a fi încasat. Or, art. 1423 alin. (1) Cod civil, coroborat cu art. 219 alin. (4) Cod de procedură penală, expres prevede că mărimea compensației pentru prejudiciul moral se determină de către instanță în funcție de caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice cauzate persoanei vătămate, de gradul de vinovăție al făptuitorului prejudiciului și de măsura în care compensarea poate aduce satisfacere persoanei vătămate. Ținând cont de aceste împrejurări, se urmărește scopul ca evaluarea să nu fie una subiectivă ori pentru a nu se ajunge la o îmbogățire fără just temei. Astfel, instanța de recurs

menționează că despăgubirile pentru daune morale se disting de cele pentru daunele materiale prin faptul că acestea nu se probează, ci se stabilesc de instanța de judecată prin evaluare.

În speță Colegiul consideră că instanța de apel just a considerat suma de 5000 lei dispusă de a fi încasată de la fiecare din inculpați în beneficiul părții vătămate drept una echitabilă, care corespunde suferințelor psihice suportate de aceasta în urma acțiunilor lui Țerna Dan și Togadiuc Andrei, în situația în care instanța de fond a constatat că însăși partea vătămată a provocat inițierea conflictului cu inculpații.

În viziunea instanței de recurs concluziile expuse pe larg de către instanța de apel în decizia sa, sunt juste iar criticile recurentului nu constituie temeiuri de a răsturna situația în prezenta cauză, ce ar necesita intervenția instanței ierarhic superioare, în sensul casării hotărârii judecătorești adoptate de instanța de apel.

Reținând prevederile sus menționate, Colegiul penal conchide că nu există temei legal pentru admiterea recursului ordinar declarat de avocat în numele inculpatului și, potrivit legii decide inadmisibilitatea lui, ca fiind vădit neîntemeiat.

9. În temeiul art. 432 alin. (1) – (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul Penal

d e c i d e :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de partea vătămată Dolghi Valeriu, împotriva deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Bălți din 30 octombrie 2019, în cauza penală privindu-i pe Togadiuc Andrei și Țerna Dan, ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 06 mai 2020.

Președinte

Diaconu Iurie

Judecător

Catan Liliana

Judecător

Guzun Ion